

Fins ara, el teatre popular i/o tradicional només tenia cabuda en les summes històriques, i sempre de manera breu, quan per les circumstàncies que fos no hi havia un teatre culte per explicar, cosa que ha passat també amb altres gèneres literaris. Per aquesta raó l'espai destinat al teatre medieval –que sempre té l'element popular com a essència mateixa de l'acte teatral– hi ha estat simplement testimonial; de les pervivències tradicionals, evidentment, ni se'n parla. El llibre de Francesc Massip corregeix aquesta situació i equilibra la importància dels diversos gèneres en el temps que els ha tocat, sense que un faci ombra a l'altre sinó evidenciant les seves complicitats i contaminacions mútues.

Un cas a part és el teatre dels segles XVI, XVII i XVIII, amb obres fins ara només conegudes pels especialistes i que a partir d'aquesta història arribaran segurament a un públic més ampli, la qual cosa hauria de fer replantejar els temaris de la literatura catalana de les nostres escoles i instituts.

En resum, aquesta història de la literatura catalana és un model d'obra divulgativa que sap combinar el rigor científic amb la lectura amena. Encertada és també l'abundosa presència d'imatges que il·lustren contínuament les explicacions i que les fan encara més comprensibles. Un índex temàtic molt detallat i un índex

onomàstic i toponímic final molt complet donen al llibre el tret d'obra de consulta, que és un dels principals usos que solen tenir els treballs de característiques sumàries com aquesta *Història del teatre català*.

Jordi Roca i Rovira

L'Empordà i els paisatges de l'aigua

ROMAGOSA, Francesc.

Els Aiguamolls de l'Empordà. Paisatges d'aigua.

Col. Descoberta.

Publicacions de l'Abadia de Montserrat.
Barcelona, 2006.

L'aigua, font de vida, és també creadora inexhaurible de paisatges. En llocs com l'Alt Empordà, les relacions històriques entre la societat i l'aigua han creat un conjunt de paisatges d'elevat valor ecològic, econòmic, cultural i simbòlic. Però si hi ha un paisatge que identifiqui més que cap altre els paisatges de l'aigua empordanesos, aquest és sense cap mena de dubte el dels Aiguamolls de l'Empordà.

Francesc Romagosa, geògraf dedicat a la docència i a la recerca en els àmbits del medi ambient i el turisme a la Universitat Autònoma de Barcelona, i que l'any 2000 ja va publicar el llibre *Zones humides, societat i medi ambient*, realitza en aquest nou llibre un exercici

de síntesi sobre les transformacions històriques dels Aiguamolls de l'Empordà i una aproximació als diferents ambients naturals que n'han resultat. La seva àrea d'estudi es limita, doncs, al conjunt de les zones humides de la plana deltaica dels rius Muga, Fluvià, Ter i Daró, i deixa de banda les de caràcter netament d'interior o continental, com per exemple els estanys de l'Albera.

A la primera part del llibre, que porta per títol «L'evolució a través del temps», l'autor ens introdueix a l'evolució que han experimentat al llarg de la història els aiguamolls empordanesos des de la llarga etapa caracteritzada per l'afany humà per dessecar-los fins a la seva protecció més recent. La idea principal que en queda és que, des del punt de vista de la percepció social, s'ha passat d'una visió negativa de les zones humides (llocs insalubres i improductius) a una de positiva

(paisatges excepcionals, d'elevada biodiversitat i actius per al desenvolupament turístic i agrari). A la segona part, titulada «La descoberta dels aiguamolls», es presenten les diferents zones humides que actualment trobem en aquesta àrea, des de les llacunes salabroses fins a les maresmes, els estanys d'aigua dolça, les closes i els arrossars. El llibre finalitza amb una crida a la responsabilitat col·lectiva envers la compatibilitat entre les activitats tradicionals (conreu de l'arròs, ramaderia extensiva, caça) i les modernes (conservació dels ecosistemes, turisme de natura, recerca científica, educació ambiental), que doten de valor el territori que les acull, i que són la garantia, segons l'autor, de la seva pervivència futura.

El llibre compleix amb escreix el seu objectiu de ser una eina útil per a la divulgació del coneixement geogràfic d'aquests paisatges de l'aigua empordanesos cada vegada més valorats com a bé públic, sense deixar de banda en cap moment el rigor ni l'amenitat. La selecció de fotografies, mapes i bibliografia que acompanyen el text contribueix a assolir aquest objectiu. Esperem, doncs, que la seva divulgació també serveixi per impregnar les diferents reflexions o propostes de desenvolupament territorial que es plantegen sobre aquesta plana empordanesa.

Anna Ribas Palom